

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/36555,Dumna-pamiec-o-Polskim-Panstwie-Podziemnym-wyklad-prezesa-IPN-Warszawa-27-wrzesn.html>
19.04.2024, 00:18

Dumna pamięć o Polskim Państwie Podziemnym - wykład prezesa IPN - Warszawa, 27 września 2016

- Instytut Pamięci Narodowej zrobi wszystko, by pomóc w przekazywaniu dobrej, dumnej pamięci o Polskim Państwie Podziemnym - mówił podczas wykładu na Zamku Królewskim w Warszawie prezes IPN Jarosław Szarek.

W rocznicę powstania Polskiego Państwa Podziemnego przedstawiciele IPN wzięli udział w

uroczystościach pod pomnikiem Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej w Warszawie. Wykładu dr. Jarosława Szarka wysłuchali natomiast uczniowie, nauczyciele, historycy i kombatanci – uczestnicy konspiracji w czasie II wojny światowej. Można było także śledzić tę lekcję historii online – za pośrednictwem strony IPN.

Planowali kształt wolnej Polski

II Rzeczpospolitą budowano m.in. na micie powstania styczniowego. Już wtedy istniał fenomen „państwa tajemnego”. Ale dopiero w czasie II wojny stworzono coś, czego nie zrobił żaden inny naród w okupowanej Europie – mówił prezes IPN. Podkreślał niebywałą aktywność biorących udział m.in. w tajnym nauczaniu. – Jak twierdzą niektórzy badacze, objęto nim być może nawet ok. miliona osób. Bo ci, którzy kształcili kolejne pokolenie, wierzyli, że Polska będzie niepodległa, a kadry, których potrzebuje, muszą powstawać nawet w czasie okupacji – stwierdził prezes Instytutu.

Już same liczby „podziemnych” uczniów, którzy na tajne komplety uczęszczali, robią wrażenie do dziś – Uniwersytet Warszawski mógł się pochwalić ok. dwoma tysiącami studentów, Politechnika Warszawska – trzema tysiącami. Podobnie było w innych miastach. Były nawet doktoraty i habilitacje!

Oprócz tego drukowano dziesiątki pism czy ulotek, także tych w języku niemieckim, które docierały m.in. do żołnierzy wroga i starały się – poprzez dezinformację – podważyć ich morale. Zdarzały się także akcje spektakularne – docierano z wydawnictwami w języku niemieckim na terytorium Rzeszy.

Żołnierze Polskiego Państwa Podziemnego, choć musieli zrzucić mundury, debatowali też o kształcie przyszłej Polski. Spierali się o model jej ustroju, pracowali nad jej budżetem i nie tracili nadziei na niepodległość.

Ofiara bohaterów nie poszła na marne

– Choć – po decyzjach wielkich mocarstw, jakie zapadły w Teheranie i Jałcie – Polskie Państwo Podziemne, żywa tkanka narodu, stało się ofiarą, bo zaczęła się nowa okupacja naszego kraju, dorobek tych lat nie został zmarnowany – podkreślał dr Jarosław Szarek. – Nawet komuniści, w tym Władysław Gomułka, do części tego dorobku się odwoływali.

Polska niepodległa czci ich pamięć i stara się, aby 27 września był świętowany w całym kraju.

Uczestnicy wykładu dostali też od przedstawicieli IPN publikacje Instytutu. Eksperti IPN rozpoczynają również współpracę z Ministerstwem Edukacji Narodowej – cykl zajęć, który rozpocznie się od przypomnienia roli i osiągnięć Polskiego Państwa Podziemnego.

